

Motion till riksdagen 2022/23:471

av **Mattias Jonsson och Dzenan Cisija (båda S)**

Förbud mot reklam för fossilbaserade produkter och tjänster

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell utredning om förbud mot reklam för fossilbaserade produkter och tjänster i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Europa präglas allt oftare av katastrofer orsakade av klimatkrisen. Översvämningar tar liv och bränder härjar över stora delar av kontinenten varje år. Förenta nationernas klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) är tydlig i sina rapporter att situationen är akut och att de närmaste åren är avgörande för att undvika klimatkrisens allvarligaste konsekvenser. Ingen kan längre blunda för konsekvenserna av klimatkrisen som är orsakad av förbränning av fossila bränslen.

Konsumtionen och förbränningen av fossila bränslen måste minska för att mildra klimatkrisens konsekvenser. En del av statens ansvar i frågan är att stoppa eller begränsa kommersiell propaganda som görs för att främja försäljningen av fossila bränslen, framförallt betald reklam i text och bild.

Att reklam påverkar konsumtionsmönster i syfte att öka eller bibehålla konsumtion av en viss vara är de flesta överens om. Marknadsföring av den fossila industrin är en viktig faktor för de intressen som vill bevara samhällets fossilberoende och har därför en direkt koppling till konsumtion och förbränning av fossila bränslen. Över hela Sverige finns reklam för fossil- och flygbolag, även på kommunala anslagstavlor, i kollektivtrafik och i andra offentliga utrymmen. Mitt under pågående klimatkris uppmanas konsumenter att köpa produkter och tjänster som ökar förbränningen av fossila bränslen. Att fossilbolag vill se ökad konsumtion av fossila bränslen är inget konstigt, men att riktad reklam för detta pågår är problematiskt. Det upprätthåller i längden en ökad konsumtion av de bränslen som riskerar vår gemensamma framtid.

Generellt ska reglering av reklam utnyttjas med försiktighet för att inte gå över till censur. Marknadsföringen är i stort sett fri men begränsningar sker på vissa områden, till exempel för tobak och alkohol. Med tanke på den akuta klimatkris som samhället befinner sig i, och med tanke på de konsekvenser som konsumtion av fossila bränslen leder till, bör reklam och marknadsföring likt tobaks- och alkoholreklam begränsas i det offentliga utrymmet för att ge konsumenter en ärlig chans att minska ohållbar konsumtion. Det offentliga utrymmet ska inte användas för marknadsföring av det som hotar vårt samhälle.

Mattias Jonsson (S)

Dzenan Cisija (S)